

EGENKONTROLLPROGRAM DETALJHANDEL

Tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter samt folköl

Denna mall har tagits fram av kommunen. Den är tänkt att vara ett stöd för dig som ska göra ett eget egenkontrollprogram. Om mallen inte passar din verksamhet eller saknar något som är viktigt för din butik ska du ta fram ett eget egenkontrollprogram. Tänk på att det är du som företagare som är ansvarig för att hålla dig uppdaterad om det kommer nya regler. Kryssa i de rutor som gäller för er. Se till att få med rutiner för ev försäljning via internet. Egenkontrollprogrammet kan lämnas in på svenska eller engelska.

Egenkontrollprogrammet skickas per e-post eller post till:

E-post: alkoholtobak@sala.se

Post: Sala kommun, Alkohol- och tobaksenheten, Box 304, 733 25 Sala.

Viktigt att egenkontrollprogrammet uppfyller lagens krav och är:

- ☑ aktuellt
- ☑ förankrat hos personalen
- ☑ anpassat för verksamheten.

Ägare

Bolagsnamnet	Organisationsnummer
--------------	---------------------

Försäljningsställe, webbadress eller motsvarande

Namn på butik, webbplats eller annat försäljningsställe	Gatuadress (butik, lager)
Postnummer och postort	E-postadress
Adress till webbplats	Ungefärligt antal anställda
Kontaktperson	Telefonnummer

Egenkontrollprogrammet gäller dessa produkter

Tobak
 E-cigaretter och påfyllningsbehållare
 Tobaksfria nikotinprodukter
 Folköl

Rutiner för personalens utbildning

Det är företagaren som ansvarar för att personalen har kunskap och förutsättningar för att kunna följa lagarna. Det bör därför finnas rutiner för på vilket sätt och hur ofta personalen ska informeras och få det stöd som behövs. Det kan göras på personalmöten, via informationsblad, intern utbildning, extern utbildning, intranät mm.

Beskriv hur ofta och på vilket sätt personalen informeras och utbildas om kravet på ålderskontroll och övriga bestämmelser i egenkontrollprogrammet:

Egenkontrollprogrammet finns alltid tillgängligt för personal, ange plats:

Vi dokumenterar när personal utbildas, ange dokument:

Vi informerar personal om att kommunen gör kontrollköp.

Vi gör egna kontrollköp för att se till att ålderskontroller fungerar.

Annat

Uppdatering av egenkontrollprogram

Det är företagarens ansvar att hålla egenkontrollprogrammet aktuellt och se till så rutinerna följs.

☐ Att egenkontrollprogrammet är aktuellt och uppfyller reglerna kontrolleras <input type="text"/> gång/gång per år. ☐ Vi uppdaterar egenkontrollprogrammet vid betydande förändringar i butiken, ändrat utbud av varor, nya regler, nya praxis mm. ☐ Vi vidtar åtgärder om vi upptäcker att egenkontrollprogrammet inte fungerar som det är tänkt, ange var åtgärder dokumenteras:
Vi antecknar nedan när programmet senast kontrollerades och av vem/vilka:
Annat

Ålderskontroll

Den som köper någon av produkterna måste ha fyllt 18 år. Den som står i kassan ska kontrollera ålder hos den som köper. Det kan vara svårt att avgöra ålder hos den som köper. Därför ska legitimation alltid kontrolleras vid osäkerhet. Till exempel kan man kontrollera alla som ser ut att vara yngre än 25 år. Om det finns särskild anledning att tro att någon köper produkter åt en person under 18 år (langning) ska man inte sälja. Det är ett brott att sälja till underårig eller vid misstanke om langning till underårig.

☐ Om kunden inte kan visa att han eller hon är över 18 år nekar vi köp. ☐ Om kunden inte visar legitimation på begäran nekar vi köp. ☐ Vi kontrollerar legitimation om kunden ser ut att vara under <input type="text"/> år. ☐ Om vi har anledning att tro att kunden ska lämna över produkten till någon under 18 år nekar vi köp. ☐ Vi har en tabell med födelseår vid kassan för att underlätta personalens legitimationskontroll.
Beskriv övriga rutiner för ålderskontroll för de som arbetar i kassan.
Om ni säljer tobaks- och nikotinprodukter via <u>internet</u> , beskriv hur ni kontrollerar ålder vid försäljning och utlämnandet av produkter.
Om ni har <u>varuautomat</u> , beskriv hur ni kontrollerar ålder vid försäljning och utlämnandet av produkter, beskriv var automaten är placerad i butiken och hur ni håller den under uppsikt.
Beskriv hur ni följer upp hur personalen hanterar kravet på ålderskontroll:
Beskriv hur ni hanterar problematiska situationer, exempelvis om köparen inte kan eller vill visa legitimation:

Skyltning om åldersgräns

För att informera om åldersgränsen ska ni ha minst en tydlig och klart synbar skylt på försäljningsstället. Skyltar ska vara placerad vid kassorna för att uppfylla kravet på att vara tydligt och klart synbar. Vi ser dock gärna att ni även har information om åldersgränsen där varorna är placerade och vid entréer. Dekaler finns att beställa på Folkhälsomyndighetens hemsida.

Dekaler placeras i butiken på följande ställen:

Marknadsföring av tobaksvaror, elektriska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter

Reglerna för reklam och marknadsföring skiljer sig åt mellan tobaksvaror, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigaretter och påfyllningsbehållare samt folköl. Gemensamma regler är att marknadsföring ej får rikta sig mot barn eller ungdomar, ej vara synlig utomhus, ej vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk, ej heller utgöra ett dominerande inslag. Kunder får inte erbjudas gratisprover, rabatter, tävlingar eller liknande. Hänvisning till produktens smak får endast göras om det är motiverat av konsumentens behov av produktinformation.

För tobak och liknande produkter är all marknadsföring **förbjuden**. Det är tillåtet med vissa meddelanden inne på försäljningsstället i anslutning till där produkterna säljs, t ex neutral information om att du säljer tobaksvaror, varulistor och prislister.

För tobaksfria nikotinprodukter måste marknadsföring vara **särskilt måttfull**. För e-cigaretter och påfyllningsbehållare får marknadsföring inte vara **vilseledande eller aggressiv**. För dessa produkter är det tillåtet med vissa meddelanden inne på försäljningsstället i anslutning till där produkterna säljs, som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av sådana produkter.

- Vi kontrollerar att det inte finns någon marknadsföring för tobaksvaror och liknande produkter i vår butik.
- Vi kontrollerar att marknadsföringen för tobaksfria nikotinprodukter är särskilt måttfull.
- Vi kontrollerar att marknadsföringen av e-cigaretter och påfyllningsbehållare inte är vilseledande eller aggressiv.
- Vi kontrollerar att ingen marknadsföring är påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk.
- Vi kontrollerar att beskrivningen av produkternas smak uppfyller reglerna.
- Vi kontrollerar att marknadsföringen inte riktas särskilt till eller skildra barn eller ungdomar som inte har fyllt 25 år.
- Vi kontrollerar att marknadsföring ej utgör dominerande inslag.
- Vi säkerställer att kunderna inte erbjuds gratisprover, rabatter, tävlingar eller liknande i butiken.

De kommersiella meddelanden som vi bedömer följer aktuella regler är följande och finns placerade:

Annat

Märkning och produktpresentation av tobaksvaror, elektriska cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter

Styckförpackningar till tobaksvaror ska ha en unik identitetsmärkning och en säkerhetsmärkning. Om förpackningen inte har en identitets- och säkerhetsmärkning får tobaksvaran inte säljas till konsumenten.

De produkter som säljs i butiken ska ha de varningstexter och den information om produkterna som lagen kräver.

För tobak ska till exempel cigarettpaket ha en allmän varning, en informationstext och en hälsovarning med bild där också numret till Sluta-Röka-Linjen finns.

För e-cigarett ska till exempel produkternas förpackningsinformation granskas så mängden och koncentrationen av nikotinvätskan följer aktuella regler.

- Vi kontrollerar att våra leverantörer har tillstånd att sälja produkter till oss.
- När vi tar in nya produkter kontrollerar vi aktuella regler på Folkhälsomyndighetens hemsida.
- När vi tar in nya produkter kontrollera vi att de är godkända för försäljning i Sverige.
- Vi kontrollerar märkning av tobaksvaror vid ankomst.
- Vi kontrollerar identitets- och säkerhetsmärkning på styckförpackningar av tobaksvaror.
- Vi kontrollerar att produkterna vi säljer har rätt mängd i förpackningen, och inte överstiger mängd eller styrka som är laglig.
- Vi kontrollerar så förpackningar till tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarett är korrekt märkta med innehållsdeklaration på svenska.
- Vi kontrollerar så e-cigarett och påfyllningsbehållare dessutom har ett informationsblad på svenska.
- Vi kontrollerar så e-cigarett och påfyllningsbehållare är barn- och manipulationssäkra, skyddade mot skador och läckage och har en mekanism som säkerställer påfyllning utan läckage.
- Om vi upptäcker produkter med brister plockar vi bort dessa och meddelar leverantören.

Annat

Särskilda regler för folköl

Folköl får inte säljas till den som är märkbart berusad. Folköl får heller inte säljas om det finns särskild anledning att tro att någon köper folköl till en person som är märkbart berusad. Marknadsföring av folköl får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till merköp.

- Vi nekar köp om kunden är märkbart berusad.
- Vi nekar köp om det finns särskild anledning att tro att kunden köper ut åt märkbart berusade personer.
- Vi har ingen marknadsföring av folköl som uppmanar till merköp, exvis "Köp två, betala för en".

Annat

Övriga rutiner, digitalt stöd, intranät mm

Beskriv vilka övriga rutiner, instruktioner, formulär etc ni har som stöd till personalen.

Om ni hänvisar till rutiner mm utöver det som beskrivit ovan så behöver de beskrivas här. Kanske ni har tillgång till information och rutiner i exempelvis digitala stödsystem, intranät mm. Den informationen och rutinerna behöver skicka in till kommunen tillsammans med detta egenkontrollprogram. Ni kan lägga dem som bilagor.

- Vi använder ett digitalt stöd. Skriv vad systemet heter och vem som tagit fram materialet:

Annat